

**únia
materských
centier**

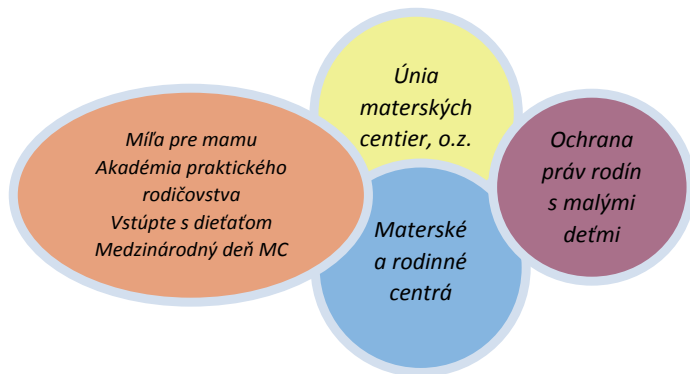
ÚNIA MATERSKÝCH CENTIER

Slovensko krajina priateľov

**Medzinárodný deň materských centier
10-10-2014**

**Sieť materských centier musí byť láskavá
a tolerantná i k sebe navzájom,
inak jej nik vonku neuverí,
že ten svet zmeniť dokáže.**

Únia materských centier

Únia materských centier (ďalej len ÚMC) je mimovládnu neziskovou organizáciou, ktorá na Slovensku pôsobí od roku 2003. Združuje takmer 70 materských a rodinných centier, ktoré vznikajú v mestách a obciach z potrieb rodičov ako samostatné občianske združenia. Cieľovou skupinou sú rodiny s deťmi rôznych vekových kategórií. Je členom medzinárodnej siete MINE (Mother Centers International Network for Empowerment). Je financovaná z medzinárodných grantov, národných projektov a spoluprác, sponzorstva, asignácie 2 % daní z príjmu, či z verejnej zbierky „Ďakujem, že si mama.“

Poslanie a cieľ združenia

Poslaním Únie materských centier je dosiahnuť úctu a uznanie materstva v spoločnosti a spoluvytvárať podporujúce podmienky pre materstvo v najvyššom záujme dieťaťa, matky a rodiny.

Tím Únie materských centier

Štatutárne zástupkyne, regionálne koordinátorky (ďalej RK):

- PhDr. Soňa Holíková – štatutárna zástupkyňa zodpovedná za sieť ÚMC, sociálne poradenstvo, médiá, PR, šéfredaktor časopisu Materské centrá, Facebook UMC, členka Komory Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie a RK Bratislavského kraja
- Ing. Daniela Konečná – štatutárna zástupkyňa zodpovedná za ekonomiku, projektový manažment, koordinátorka projektu Krok k samostatnosti
- PhDr. Zuzana Macurová – koordinátorka kampaní Míľa pre mamu, Medzinárodný deň materských centier a RK Trnavského kraja

- Ing. Tatiana Bareán Žolnová – koordinátorka kampane Akadémie praktického rodičovstva, grafika a IT, RK Prešovského kraja
- Ing. Jana Tuhá – koordinátorka projektu Grundtvig a RK Žilinského kraja
- Mgr. Jana Sýkorová – koordinátorka kampane Vstúpte s dieťaťom a RK Trenčianskeho kraja
- Monika Medveďová – RK Banskobystrického kraja
- Ing. Katarína Žarnovičanová – RK Nitrianskeho kraja
- Ing. Silvia Orgoňová – RK Košického kraja

História ÚMC

1998

- **Vznik prvého MC** na Slovensku (MC Bambino v meste Poprad)

2000

- Hromadný vznik centier s výraznou podporou žien z MC Bambino

2001

- Prvá konferencia v MC Bambino „**Pomôžte nám pomáhať**“ za účasti ministra MPSVaR, zástupcov

štátnej správy, samospráv, MVO a existujúcich MC

2002

- Vznik prvej MC hymny, nakrútenie videoklipu z prostredia existujúcich MC s refrénom „My chceme byť spolu, čo je na tom? Tak dovoľte nám vstúpiť s dieťaťom!“
- Zorganizovanie „**Koncertu pre všetkých nad 50 cm**“ v Bratislave za účasti MC Slovenska

2003

- **Založenie Únie materských centier** v Tajove za účasti všetkých 22 MC
- Prvé Valné zhromaždenie ÚMC. **Získanie prvého významného grantu** z Nadácie Bernarda van Leera

2004

- Zorganizovanie akcie **Guinnessov svetový rekord** na trase 1 míle v počte ľudí tlačiacich detské kočíky.
- Položenie základov kampane „**Ako chceme vychovávať naše deti**“
- Vydanie prvého čísla časopisu „**Materské centrá**“

2005

- Nárast počtu členov ÚMC na 47 a ďalších 22 čakateľov. Zorganizovanie podujatia „**Pohni kočíkom – pohneš**“

svetom“ v predvečer Dňa matiek v Bratislave za účasti 296 ľudí tlačiacich kočík

- Zahájenie kampane **Vstúpte s dieťaťom**, teda monitorovanie Family friendly zariadení
- Získanie **druhého grantu** od Nadácia Bernarda van Leera „**Vzájomné učenie prináša prosperitu celku**“ na obdobie 5 rokov

2006

- Premenenie podujatia ku dňu matiek na **Míľa pre mamu** pre vzrastajúci záujem zahraničných MC
- **Prvá Medzinárodná konferencia** v spolupráci s medzinárodnou sieťou MINE v Bratislave s témou „**Ako chceme vychovávať naše deti**“ za prítomnosti viac ako 170 účastníkov z 24 krajín sveta (USA, Švajčiarsko, Maďarsko, Poľsko, Ukrajina, Uganda, Keňa, Rwanda, Brazília a iné)

2007

- Vyškolenie tímu **lektoriek LSP metódy** (Leadership support process metódy) pod vedením nemeckej siete MC
- ÚMC po prvýkrát organizuje verejnú zbierku „**Ďakujem, že si mama**“

2008

- ÚMC sa stala členom medzinárodnej siete FEFAF (European Federation of Unpaid Parents and Carers at Home - Európska federácia rodičov a opatrovateľov v domácnosti)

2009

- **Druhá medzinárodná konferencia** s názvom „**Materské centrá ako Akadémie praktického rodičovstva**“ (ďalej APR) na Štrbskom plese za účasti MC Slovenska, Českej republiky, Maďarska, Nemecka, Poľska, Rakúska, Ruska, Talianska a Ugandy

2010

- **Napredovanie Míle pre mamu**. Počet zaregistrovaných ľudí 17 210 v 40 mestách Slovenska
- **Rodiny rodinám proti povodňiam** - pomoc pre rodiny v núdzi po záplavách v SR

2012

- Získanie významnej **inštitucionálnej podpory z Nadácie Štefana Batory** (Civic Coalition Program, Stefan Batory Foundation) na 2 roky
- **K Míli pre mamu sa pripája Írsko, Srbsko, Česká Republika**
- Vydanie I. katalógu „**Zariadenia priateľské deťom**“

- **a rodinám“** v rámci kampane Vstúpte s dieťaťom
- Zrealizovanie **3. ročníka Medzinárodného dňa materských centier** v priestoroch historického divadla v Bratislave
- Získanie významného grantu cez Program švajčiarsko-slovenskej spolupráce na projekt **Krok k samostatnosti** na obdobie 16 mesiacov
- Stali sme sa partnerom **Programu Grundtvig**, ktorý je súčasťou európskeho grantového programu celoživotného vzdelávania (Lifelong Learning Programme) na obdobie 2 rokov

2014

- Rekordný počet **27 543 zaregistrovaných účastníkov na Míli pre mamu**
- Získanie líderstva v organizovaní **5. ročníka Medzinárodného dňa materských centier** a možnosť predstavenia materských a rodinných centier Slovenska svetu

Dlhoročné kampane ÚMC

Verejná zbierka „Ďakujem, že si mama“

Je celoslovenská zbierka schválená Ministerstvom vnútra. Je celoročnou zbierkou, ale najžiadanejšia

je počas osláv Dňa matiek. Kúpou magnetky v cene 1€, v tvare usmiateho slniečka alebo poslaním SMS v tvare DMS (medzera) MAMA na číslo 877, môže verejnosť podporiť kampane Únie materských centier, ako aj činnosť a dobrovoľnícku prácu jednotlivých materských a rodinných centier Slovenska, ktoré sa venujú rodinám, najmä matkám na materskej a rodičovskej dovolenke.

Míla pre mamu

V jeden deň povýšiť materstvo na najvyššiu hodnotu v spoločnosti.

Každý rok v predvečer Dňa matiek sa už tradične koná celoslovenské podujatie „Míla pre mamu“. Je to zábavné kultúrne podujatie pre celé rodiny, organizované Úniou materských centier spolu s materskými a rodinnými centrami Slovenska. Súčasťou tejto veľkolepej oslavy je **prejdenie jednej symbolickej míle**. Každoročne ju v **jeden deň, rovnakom čase**,

ale na mnohých miestach Slovenska a zahraničia prejdú tisícky ľudí pešo, na korčuliach, na bicykli, na invalidnom vozíku, či v detskom kočíku, aby sa poďakovali za jedinečnú a nenahraditeľnú úlohu matky.

Míľa pre mamu je zároveň poďakovaním za dobrovoľnícku prácu žien-matiek v materských a rodinných centrách.

Únia materských centier, ako vlastníčka ochrannej známky k podujatiu „Míľa pre mamu“, povoľuje organizovať toto podujatie svojim členom a sympatizantom. Podujatie nadobúda opäť medzinárodný rozmer, nakoľko sa k oslave materstva pridávajú každoročne viaceré centrá zo zahraničia.

Vstúpte s dieťaťom

Názov osvetovej kampane „Vstúpte s dieťaťom“ nemá byť len prosbou a želaním, ale prirodzeným právom každého z nás, aby sme sa my, rodičia s malými

deťmi, cítili v našej spoločnosti akceptovaní a naša prítomnosť vítaná...

Nie všade je samozrejmosťou pochopenie voči deťom a ich špecifickým potrebám. Únia materských centier v rámci kampane „Vstúpte s dieťaťom“ oceňuje zariadenia, ktoré prihliadajú na špecifické potreby rodín s malými deťmi a umožňujú rodičom na materskej dovolenke prežiť toto obdobie plnohodnotne a bez obmedzení. Udeľuje im certifikát „Zariadenie priateľské k deťom a rodinám“.

Do kampane sa môžete zapojiť aj vy - navrhovaním zariadení, o ktorých si myslíte, že si toto ocenenie zaslúžia.

Únia materských centier vydáva katalóg „Zariadenia priateľské k deťom a rodinám“, ktorý si môžete prelistovať aj na našom webe <http://www.materskecentra.sk/uplfile/katalog-vstupte.pdf>

Akadémia praktického rodičovstva

Byť dobrým rodičom nie je jednoduché. Nerodíme sa s touto schopnosťou, musíme ju nadobudnúť.

Rodičovská intuícia sa dá rozvíjať. Praktické zručnosti v komunikácii s dieťaťom a príležitosť porozumieť výchove v hlbších súvislostiach pomáha rodičom v materských a rodinných centrách rozvíjať kampaň „Akadémia praktického rodičovstva“. Jej unikátnou aktivitou je Ministerstvom školstva akreditovaný kurz „Ako rozumieť svojim deťom a sebe samému“.

V materských a rodinných centrách však nájdete aj mnoho iných aktivít rodičovského vzdelávania rozvíjajúce rodičovské kompetencie (zdravie a starostlivosť o dieťa, výchova, príprava na pôrod a dojčenie, podporné skupiny dojčenia, ergonomického nosenia a iné). Jedinečnosťou týchto aktivít v materských a rodinných centrách je ich neformálnosť, možnosť prirodzeného zdieľania s ostatnými rodičmi, jedinečnosť prostredia vytvoreného práve pre rodiny s deťmi.

Časopis Materské centrá

Časopis od roku 2004 slúži na informovanie širokej verejnosti o činnosti Únie materských centier, ako aj o jednotlivých materských a rodinných centrách. Medzi hlavné témy vždy patrí Míľa pre mamu, Vstúpte s dieťaťom, Akadémia praktického rodičovstva, dobrovoľníctvo, Medzinárodný deň materských centier, úspešné projekty a spolupráce. Experti prispievajú článkami do pedagogickej, sociálnej, ekonomickej a právnej poradne. Zadarmo ho distribuuje všetkým členom a sympatizantom, samosprávnym krajom a univerzitným knižniciam.

Materské a rodinné centrá

Vznikajú v mestách a obciach z potrieb rodičov ako samostatné občianske združenia, v ktorých sa angažujú ženy, zväčša matky na rodičovskej dovolenke. Pracujú prevažne ako dobrovoľníčky bez nároku na odmenu. Rovnako ako ÚMC, tak ani materské a rodinné centrá nie sú napojené na žiadne štátne ani mestské rozpočty. Zdroj príjmu sú pre nich rôznorodé hudobné, tanečné, športové, či jazykové kurzy, ktoré robia pre deti aj matky. Ďalším zdrojom príjmu môžu byť pre centrá projekty, o ktoré sa môžu uchádzať. V prípade úspechu však projekty slúžia spravidla na materiálne zabezpečenie centier, nie na odmenu pre koordinátorky, ktoré zabezpečujú celkové fungovanie. Materské centrá poskytujú rodinám s deťmi rôznych vekových kategórií bezpečný priestor, v ktorom môžu so svojimi deťmi zmysluplne prežívať obdobie, kedy sa plne venujú materstvu. Rozvíjať sa, vzdelávať sa, pracovať na sebe a nachádzať láskavú podporu vo svojej novej životnej situácii. Každé naše centrum je špecifické a ponúka rôznorodé aktivity. Najčastejšie aktivity v MC sú

okrem **bezpečnej detskej herne**:

- **tvorivé dielne**,
- **aktivity ako** Malí muzikanti, baby masáže, čítanie a premietanie rozprávok
- **slávnosti pre širokú verejnosť** ako karneval, oslavy MDD, šarkaniáda, Mikuláš, vianočná besiedka, MPM, MDMC a iné,
- **workshopy, poradne a prednášky** ako psycho-profylaktická príprava na pôrod, podporná skupina dojčenia, nosenie dojčiat, podpora rodinám v ťažkej životnej situácii, manželské poradne, zdravý životný štýl, alternatívna pedagogika a iné.

Existujú centrá, ktoré sa okrem týchto aktivít venujú aj špecifickým druhom pomoci napr.:

- **neplnoletým matkám a ich deťom**. Spoločne sa učia a zdokonaľujú v starostlivosti o svoje dieťa a učia sa prijímať nové podmienky svojho života
- **rodičom a deťom s telesným postihnutím**. Ponúkajú im priestor pre spoločné stretnutia, ktoré sú veľkou pomocou pre takéto rodiny.
- pravidelné **stretnutia nepočujúcich mamičiek a ich detí**. Pripravujú rôzne **programy pre deti**

(divadielko, hry, súťaže), **kurzy** (prvá pomoc, tanec), **prednášky** (problémy s výchovou detí), či **posedenia**. V rámci integrácie sa usilujú aj o zapájanie sa do tzv. „počujúceho sveta“. Vzájomné prekonávanie komunikačných bariér je veľkým prínosom pre obe strany.

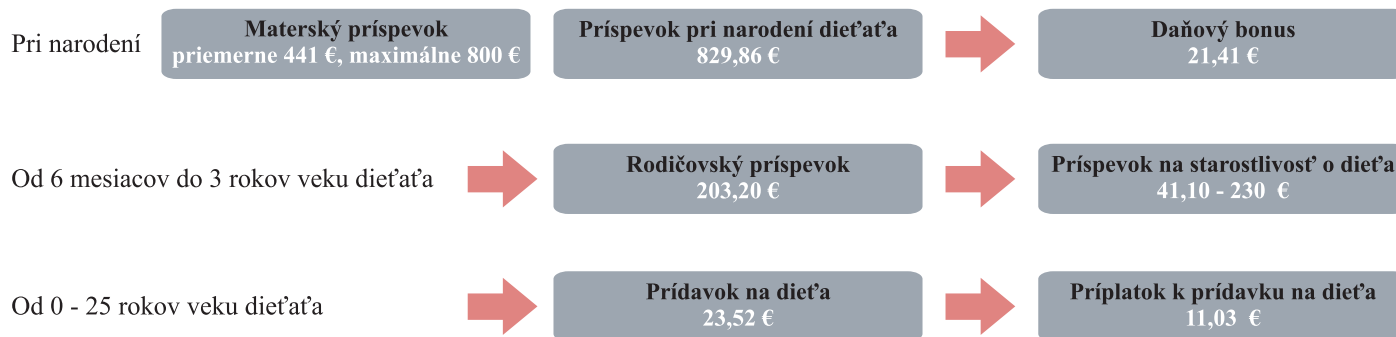
- **Tanečné krúžky** ako „Folklór v srdci“ či „Minifolklór“ sú tanečné kurzy, ktorými podporujú a udržiavajú slovenské ľudové tradície v malých deťoch a iné.

Podpora rodín s deťmi v Slovenskej republike

Rodiny s deťmi podporuje Slovenská republika finančnými jednorazovými a opakovanými štátnymi sociálnymi dávkami. Tieto dávky majú prispieť rodičom na výdavky spojené s narodením dieťaťa alebo viacerých detí súčasne a pomôcť im so zabezpečením starostlivosti o nezaopatrené deti, ich výchovu a výživu. ÚMC sa snaží ovplyvňovať legislatívne návrhy, ktoré by mali negatívny dosah na rodiny s malými deťmi s nižšími príjmami,

Peňažné dávky pre rodiny s deťmi

nevyvímajúc však strednú vrstvu. Poskytuje aj individuálne sociálne poradenstvo.

Peňažné dávky pre rodiča k 1. 10. 2014:

1. Príspevok pri narodení dieťaťa
2. Prídavok na dieťa
3. Príplatok k prídavku na dieťa
4. Rodičovský príspevok
5. Príspevok na starostlivosť o dieťa
6. Daňový bonus – nižšia daň zo mzdy
7. Materské – poisťná dávka, na ktorú má nárok tá matka, ktorá si platila poisťku.

Peňažne dávky 1-5 dostáva jeden z rodičov dieťaťa, ktorý nemusí splniť žiadne iné požiadavky.

1. Príspevok k narodeniu dieťaťa

Výška príspevku pri narodení dieťaťa je:

- **829,86 €**, ak ide o dieťa narodené z prvého pôrodu až tretieho pôrodu, ktoré sa dožilo najmenej 28 dní,
- **151,37 €**, ak ide o dieťa narodené zo štvrtého pôrodu a ďalšieho pôrodu alebo ak ide o dieťa z prvého pôrodu až tretieho pôrodu, ktoré sa

nedožilo 28 dní

2. Prídavok na dieťa

Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Výška prídavku na dieťa od 1.januára 2014 je **23,52 €**.

Prídavok sa vypláca jedenkrát mesačne, od narodenia - najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku dieťaťa, do ukončenia strednej alebo vysokej školy.

3. Príplatok k prídavku na dieťa

Štát pripláca oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa, na ktoré nemožno uplatniť daňový bonus (nie je zamestnaný).Príplatok sa poskytuje vo výške 11,03 € mesačne.

4. Rodičovský príspevok

Rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa do troch rokov veku alebo do šesť rokov veku, ak má dieťa dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Príspevok môže rodič poberať najdlhšie do troch

rokov veku dieťaťa, resp. šiestich rokov veku dieťaťa, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav

Výška dávky: 203,20 € mesačne (od 1. 1. 2014).

Rodič dvojčiek dostane **254 €** mesačne, rodič trojičiek **304,80 €** mesačne

Ak oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o **dve a viac súčasne narodených detí**, rodičovský príspevok v sume 203,20 € sa zvyšuje o 25 % na každé dieťa, ktoré sa narodilo súčasne.

5. Príspevok na starostlivosť o dieťa

Poskytovaním príspevku na starostlivosť o dieťa štát prispieva rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti, na úhradu výdavkov vynaložených na starostlivosť o dieťa, ak sa vrátila do zamestnania skôr, pred dovŕšením 3 rokov veku dieťaťa.

Príspevok na starostlivosť o dieťa sa poskytuje do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom.

Výška príspevku na starostlivosť o dieťa za kalendárny mesiac je:

- v sume preukázaných výdavkov oprávnenej osoby, najviac v sume **230 €**,
- **41,10 €**, ak starostlivosť o dieťa zabezpečuje iná fyzická osoba (napr. starý rodič) a nevypláca sa jej rodičovský príspevok alebo rodič, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť a nezabezpečí starostlivosť o dieťa inak.

6. Daňový bonus

O sumu daňového bonusu sa daňovníkovi znižuje daň (nie základ dane), čo daňovníkovi – zamestnancovi priamo zvyšuje jeho plat.

Od 1. júla 2013 je daňový bonus v sume **21,41 €** mesačne.

7. Materský príspevok

Materský príspevok je individuálna **poistná** peňažná dávka, ktorá je vypočítavaná z platu každej ženy. Podľa štatistík Sociálnej poisťovne bolo v roku 2013 **priemerné materské** vo výške **441 €** mesačne. Dĺžka vyplácania materského príspevku je:

- 34 týždňov po nástupe na materskú dovolenku (t.j. cca 6 týždňov pred plánovaným pôrodom)

- 37 týždňov pri matkách-samoživiteľkách
- 43 týždňov, ak sa žene narodili dvoj a viacerčatá

Na materský príspevok má žena nárok, ak odvádzala poistné do Sociálnej poisťovne najmenej ako 270 dní, chýbajúce dni nie je možné doplatiť späť po pôrode a nárok na materské nevznikne.

Ochranná lehota na materský príspevok

Poistenkyni, ktorej nemocenské poistenie zaniklo v období tehotenstva, vznikne nárok na materské v prípade, ak jej ku dňu začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom alebo skutočným dňom pôrodu trvala ochranná lehota (ochranná lehota je **osem mesiacov** od zániku nemocenského poistenia).

Využívajú ženy, ktoré zamestnávateľ po oznámení tehotenstva z práce prepustí.

Po dovŕšení 3 rokov veku dieťaťa poskytuje štát/obec/mesto/vyšší územný celok:

- 3 - 6 rokov – materskú školu (predškolská pedagogika)
- 6 - 15 rokov – základná škola
- 15 - 19 rokov – stredná odborná škola, gymnázium
- 19 - 24 rokov – vysoká škola/univerzita

Školstvo je oficiálne považované za bezplatné, ale množstvo „vedľajších“ poplatkov ako strava, záujmová činnosť, zbierky na opravy školy, školské pomôcky atď, ktoré musia hradiť rodičia pri priemernom plati v Slovenskej republike cca 835 €, sú pomerne vysoké. Štatisticky však 58 % ľudí zarába v SR menej ako priemerný plat, teda od 500 - 700 € brutto.

Vydala Únia materských centier, o.z. ©
 Čulenova 5,
 811 09 Bratislava
www.materskecentra.sk
umc@materskecentra.sk
<https://www.facebook.com/uniamaterskychcentier>

Spracovali: PhDr. Soňa Holíková,
 PhDr. Zuzana Macurová
 Graficky upravila: Ing. Tatiana Bareán Žolnová

PROGRAM ŠVAJČIARSKO-SLOVENSKEJ SPOLUPRÁCE SWISS-SLOVAK COOPERATION PROGRAMME

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

**Slovenská
republika**

Na projekte sa finančne spolupodieľajú
Švajčiarska konfederácia a Slovenská republika.

**BLOKOVÝ GRANT PRE MVO A PODPORU PARTNERSTIEV ŠVAJČIARSKO-SLOVENSKEJ SPOLUPRÁCE
REALIZUJE NADÁCIA EKOPOLIS
V SPOLUPRÁCI S PARTNERMI NADÁCIOU SOCIA A KARPATSKOU NADÁCIOU**

nadácia
ekopolis

soc'a

Karpatská nadácia

WWW.BGSFM.SK

